

Geschreven door: [Lammers, Jos](#)
Recensie door: [Berg, Wendy van den](#)

Even afrekenen graag

Liefde met een ondertoon

Wat meteen opvalt aan *Even afrekenen graag*, het nieuwe boek van Jos Lammers, is hoe de kaft in het verlengde loopt van de titel. Rekenbladen en een kassarol. Maar ook een toevallige inktvlek. Of is deze niet zo toevallig? Verder was ik aangenaam verrast door een rustig lettertype. Gewoon een letter zonder poespas, precies zoals Jos zijn verhaal schrijft, zonder poespas.

Even afrekenen graag is onderverdeeld in twee delen. In het eerste deel vertelt Jos over zijn jeugd, hoe ging het thuis toen hij daar nog woonde, hoe is de band nu tussen zijn ouders en hem en wat de gevolgen zijn van de opvoeding die hij kreeg. Het is geen doorlopend verhaal maar allemaal korte hoofdstukken waarin telkens een eigen gebeurtenis, herinnering of gevoel centraal staat. Deze zijn voorzien van een passende titel.

In het eerste deel staat zijn vader meer centraal. Die stond als de baas boven zijn gezin en als hem iets niet zinde, zou je dat snel genoeg te weten komen. Vaak mondeling maar ook gebruik makend van een Spaans rietje. Jos kan zo beeldend vertellen dat je gevoelens zich zeker laten zien tijdens het lezen van *Even afrekenen graag*. Boosheid, machteloosheid en toch ook de liefde, weet Jos bij je op te roepen.

De verhalen van zijn jeugd, gaan over in verhalen van een paar jaar geleden en beschrijven ook vele jaren daar tussenin. Een verhaal over de auto inladen voor een vakantie met alle kinderen en alle spullen, over het leren omgaan met de nieuwste apparaten, zoals de tomtom, tot aan het sterfbed van vader en zelfs over hoe vader de jeugd uit de buurt een lesje wilde leren.

Het tweede deel start, als zijn moeder is overleden. Toch richt Jos zijn teksten rechtstreeks aan haar wat ontroerend overkomt. De eerste teksten gaan vooral over wat ze besproken hadden om haar uitvaart te regelen en hoe Jos het uiteindelijk h ad geregeld. Vaak haaks op wat moeders wilde maar wel een stuk socialer en natuurlijk ook wat duurder. Moeders wilde geen cake uitdelen aan nieuwsgierige burens, "die moesten ze thuis maar eten." Maar haar haar moest wel perfect in de plooi. Dat was Jos zijn moeder.

Uit verdriet ging Jos een fietstocht maken, een pelgrimstocht. Dat zou volgens zijn omgeving de beste manier zijn om zijn verdriet te verwerken. Met zijn fiets volgepakt met bagage en een routekaart met alle adressen waar hij onderweg kon slapen en eten, ging hij op pad. Ook tijdens deze reis, bleef hij stukken schrijven gericht aan zijn moeder. Langzaam maar zeker merk je hoe zijn gemoedstoestand verandert als hij een kleine duizend kilometer wegtrapt.